

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 6S/30/2019  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8019200420  
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Tobiašová  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8019200420.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Marianny Hirkovej, v právnej veci žalobcu Ing. F. I., bytom K. I. E. XX, D., proti žalovanému Centrum právnej pomoci, Námestie slobody 12, 810 05 Bratislava 15, o preskúmanie postupu a zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 08.06.2017 sp.zn.: XXXX/XXXX-PO-BP, r.z.: XXXXX/XXXX na základe správnej žaloby jednohlasne takto

### rozhodol:

I. Žalobu zamietá.

II. Náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

III. Priznáva žalobcovi právo na úplnú náhradu trov kasačného konania voči žalovanému s tým, že o ich výške rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

### odôvodnenie:

I.

Zhrnutie napadnutého rozhodnutia žalovaného

1. Preskúmaným rozhodnutím žalovaný dňa 08.06.2017 sp.zn.: XXXX/XXXX-PO-BP, r.z.: XXXXX/XXXX ako odvolací orgán podľa § 58 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) podľa § 1 ods. 1 a 2, § 53 ods. 1 a § 59 ods. 2 Správneho poriadku odvolanie žiadateľa Ing. F. I. (ďalej „žiadateľ, žalobca“) proti rozhodnutiu Centra právnej pomoci, kancelária Prešov, sp.zn. 1N XXXXX/XX-XXXX/XX-KaPO, r.z.: XXXX/XXXX zo dňa 24.01.2017 o zastavení konania o nároku na poskytnutie právnej pomoci zamietol a rozhodnutie Centra právnej pomoci, kancelária Prešov v celom rozsahu potvrdil.

2. V odôvodnení preskúmaného rozhodnutia odvolací orgán uviedol, že dňa 08.12.2016 bola Centru právnej pomoci, kancelária Prešov (ďalej len „Centrum“) doručená žiadosť žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci v konaní pred súdom vo veci spísania a podania odvolania resp. dovolania voči Uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k.: 82Er/599/2013-47 zo dňa 02.11.2016, v exekučnom konaní o vymoženie zaplataenia 154 479,52 eur. Žiadateľ zároveň dňa 08.12.2016 požiadal o predbežné poskytnutie právnej pomoci z toho dôvodu, že dňa 17.12.2016 mu hrozí zmeškanie lehoty. Centrum na základe rozhodnutia sp.zn.: 1N XXXXX/XX-PP-KaPO, r.z.: XXXXX/XXXX zo dňa 14.12.2016 predbežne nepriznalo žiadateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci.

3. Následne sa Centrum zaoberalo posúdením žiadateľovej žiadosti z hľadiska priznania riadneho nároku na poskytnutie právnej pomoci. Nakoľko žiadateľ k žiadosti nepredložil všetky doklady potrebné na posúdenie, či spĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa § 6 resp. § 6a zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z.z.“) Centrum výzvou sp.zn.: 1N 15179/16-KaPO, r.z.: 81888/2016 zo dňa 15.12.2016 (ďalej len „výzva zo dňa 15.12.2016“) vyzvalo žiadateľa, aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia výzvy odstránil nedostatky podania a k žiadosti o poskytnutie právnej pomoci doplnil požadované doklady a vyjadrenia. Žiadateľ bol zároveň riadne poučený, že konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci sa zastaví v zmysle § 30 ods. 1 písm. d/ Správneho poriadku, ak v určenej lehote neodstráni nedostatky podania. Výzvu Centra si žiadateľ prevzal dňa 02.01.2017. V dotknutej výzve bol žiadateľ taktiež upozornený, že v zmysle citovaných zákonných ustanovení sa s ním na účely zistenia jeho príjmu spoločne posudzujú jeho manželka Mgr. Y. I. a jeho dcéra Y. I..

4. Centrum na základe výzvy vyzvalo žiadateľa, aby doložil a doplnil nasledujúce doklady a vyjadrenia:  
-pre posúdenie stavu materiálnej núdze: potvrdenie o čistom príjme manželky G.. Y. I. za obdobie od júna 2016 do septembra 2016 a za november 2016 (príjem vyplatený v mesiacoch od júla 2016 do októbra 2016 a v decembri 2016); potvrdenie o čistom príjme dcéry Y. I. za obdobie od mája 2016 do novembra 2016 (príjem vyplatený v mesiacoch od júna 2016 do decembra 2016); v prípade iných príjmov (napr. finančná výpomoc), doklady preukazujúce výšku týchto príjmov, príp. čestné prehlásenie o výške týchto príjmov za obdobie od júna 2016 do decembra 2016 vrátane.

-pre vylúčenie zrejmej bezúspešnosti: zaslať objasnenie, či žiadateľ žiada o poskytnutie právnej pomoci vo veci zastavenia exekúcie sp.zn.: EX XXXXX/XXXX, vedenej súdnym exekútorom JUDr. G. L., Exekútorským úradom Bratislava resp. čo konkrétne žiada, nakoľko voči uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k.: 82Er/599/2013-47 zo dňa 02.11.2016 nie je možné podať opravné prostriedky; doložiť fotokópiu rozsudku Okresného súdu Prešov č.k.: 19Cb/226/2017-1400 zo dňa 17.01.2012 s vyznačenou doložkou právoplatnosti; fotokópiu rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k.: 7Cob/43/2012-1456 zo dňa 24.04.2013 s vyznačenou doložkou právoplatnosti; fotokópiu uznesenia Najvyššieho súdu SR č.k.: 1Obdo/2/2016, 1Obdo/69/2014-1591 zo dňa 20.04.2016 s vyznačenou doložkou právoplatnosti; fotokópiu návrhu na začatie exekúcie, vedenej súdnym exekútorom JUDr. G. L., Exekútorským úradom Bratislava pod sp.zn.: EX 28813/2013.

5. Žiadateľ Centru predložil nasledujúce doklady:

- potvrdenie Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prešov, že manželka Mgr. Y. I. nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi;
- potvrdenie Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prešov, že žiadateľ nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi; potvrdenie Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prešov, že žiadateľ je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie;
- potvrdenie Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prešov, že manželka Mgr. Y. I. je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 01.07.2017 do 02.09.2015 vrátane;
- potvrdenie Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov o vyplatených dávkach v nezamestnanosti žiadateľovi za obdobie od 01.01.2016 do 31.10.2016;
- potvrdenie Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov o vyplatených dávkach v nezamestnanosti Mgr. Y. I. za obdobie od 01.01.2016 do 31.10.2016; potvrdenie o nemocenských dávkach vyplatených Sociálnou poisťovňou žiadateľovi za obdobie od 01.01.2016 do 31.10.2016;
- potvrdenie o nemocenských dávkach, vyplatených Sociálnou poisťovňou Mgr. Y. I. za obdobie od 01.01.2016 do 31.10.2016; čestné vyhlásenie žiadateľa, že v roku 2015 a v januári a februári 2016 pokrývali základné životné potreby v domácnosti z finančných príspevkov od príbuzných vo výške 300,- eur a o tom, že Mgr. Y. I. vykonáva od 01.02.2016 do 31.11.2016 dohodu o pracovnej činnosti;
- výplatné pásky Mgr. Y. I. bez uvedenia zamestnávateľa za obdobie február 2016 až máj 2016 a október 2016;
- potvrdenie spoločnosti RATIKO, a.s. zo dňa 25.11.2016 o tom, že Mgr. Y. I. nemá od 09.10.2014 žiaden príjem ani odmenu z členstva v predstavenstve tejto spoločnosti a že nemá v tejto spoločnosti príjem z pracovnej zmluvy, ani z dohody o pracovnom pomere;
- fotokópiu upovedomenia o začatí exekúcie č.k.: EX 28813/2013-8 zo dňa 06.09.2013.

6. Dňa 05.01.2017 bola Centru doručená odpoveď žiadateľa zo dňa 03.01.2017 na výzvu zo dňa 15.12.2016 (ďalej len Odpoveď zo dňa 03.01.2017).

7. Na základe žiadosti o poskytnutie súčinnosti bola dňa 30.11.2016 Centru doručená odpoveď Sociálnej poisťovne o odvádzateľoch sociálneho poistenia žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb. Z dokladov predložených Sociálnou poisťovňou bolo zrejmé, že v čase rozhodnom pre priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci v mesiaci podania žiadosti a v období 6 mesiacov pred jej podaním, boli odvádzateľmi poistného pre Mgr. Y. I. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (od 01.02.2016, dohoda o pracovnej činnosti) a RATIKO a.s. Prešov (od 02.05.2016, dohoda o pracovnej činnosti). Odvádzateľmi poistného pre Y. I. v rozhodnom období bola spoločnosť RATIKO a.s. Prešov (od 22.02.2016, dohoda o brigádnickej práci študenta).

8. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že pre posúdenie stavu materiálnej núdze žiadateľ neuviedol všetkých jeho zamestnávateľov a zamestnávateľov spoločne posudzovaných osôb a tieto informácie Centrum získalo na základe súčinnosti od Sociálnej poisťovne. Žiadateľom predložené fotokópie výplatných pásov jeho manželky boli taktiež bez uvedenia názvu zamestnávateľa. Žiadateľ nepredložil potvrdenie o čistom príjme jeho dcéry Y. I. za obdobie od júna 2016 do decembra 2016. Vo veci príjmov manželky Mgr. Y. I. žiadateľ len v odpovedi zo dňa 03.01.2017 uviedol, že za obdobie od júna 2016 do septembra 2016 nemala jeho manželka žiaden príjem. Zo žiadateľom predloženého čestného vyhlásenia zo dňa 18.11.2016 však vyplývalo, že finančnú výpomoc od príbuzných poberal od februára 2016, a teda nepredložil žiadne doklady o jeho príjme a príjme spoločne posudzovaných osôb alebo o finančnej výpomoci v období od júna 2016 do septembra 2016.

9. Žiadateľ pre vylúčenie zrejmej bezúspešnosti sporu neuviedol odpoveď na otázku či žiada o poskytnutie právnej pomoci vo veci zastavenia exekúcie sp.zn.: EX 28813/2013, vedenej pred súdnym exekútorom JUDr. G. L., Exekútorským úradom Bratislava resp. čo konkrétne žiada, nakoľko voči uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k.: 82/Er/599/2013-47 zo dňa 02.11.2016 nie je možné podať opravné prostriedky, pričom zároveň nedoložil žiadne z požadovaných dokladov, ale odkázal Centrum na skôr podanú žiadosť sp.zn.: 2N 10549/14- 2657/15-KaPO. Vo veci žiadosti 2N XXXXX/XX-XXXX/XX-XXXX/XX-KaPO, na ktorú žiadateľ Centrum odkázal v zmysle odpovedi zo dňa 03.01.2017, Centrum rozhodnutím zo dňa 12.06.2015, právoplatným dňa 06.07.2015, žiadateľovi priznalo nárok na poskytnutie právnej pomoci na zastupovanie v dovolacom konaní pred súdom na základe dovolania žiadateľa zo dňa 22.10.2019 podaného proti uzneseniu Krajského súdu Prešov č.k.: 7Cob/78/2013-1541 zo dňa 01.08.2014. Iné doklady a vyjadrenia požadované v zmysle výzvy zo dňa 15.12.2016 okrem uznesenia Najvyššieho súdu SR č.k.: 1Obdo/2/2016, 1Obdo/69/2014-1591 zo dňa 20.04.2016 sa v dotknutom spise nenachádzali a Centrum ich nemohlo získať z ďalších žiadateľových žiadostí a príslušných spisových materiálov.

10. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že žiadateľ v stanovenej lehote, t.j. do 12.01.2017, neodstránil nedostatky svojho podania a nepredložil všetky požadované doklady, údaje a vyjadrenia potrebné pre posúdenie materiálnej núdze a vylúčenie zrejmej bezúspešnosti sporu. Centrum teda následne rozhodnutím sp.zn.: 1N XXXXX/XX-XXXX/XX-KaPO, r.z.: XXXX/XXXX zo dňa 24.01.2017 zastavilo konanie o nároku žiadateľa na poskytnutie právnej pomoci.

11. Dňa 20.02.2017 podal žiadateľ Centru podanie označené ako „Odvolanie proti rozhodnutiu pod sp.zn.: 1N XXXXX/XX-KaPO, r.z.: XXXXX/XXXX“. Vychádzajúc z označenia podania žiadateľa by jeho odvolanie malo smerovať proti výzve zo dňa 15.12.2016. Odvolací orgán v zmysle § 19 ods. 2 Správneho poriadku posúdil podanie podľa jeho obsahu. Zistil, že odvolanie žiadateľa smeruje proti rozhodnutiu sp.zn. 1N XXXXX/XX-XXXX/XX-KaPO, r.z.: XXXX/XXXX zo dňa 24.01.2017, a to predovšetkým s ohľadom na časť podania, kde žiadateľ citoval vyššie uvedené rozhodnutie. V kontexte vyššie uvedených skutočností bolo žiadateľovo podanie s ohľadom na jeho obsah posúdené ako odvolanie voči rozhodnutiu sp.zn.: 1N XXXXX/XX-XXXX/XX-KaPO, r.z.: XXXX/XXXX zo dňa 24.01.2017, nakoľko Správny poriadok proti výzve na doloženie dokladov nepripúšťa podanie opravných prostriedkov.

12. Odvolanie žiadateľa bolo v súlade s § 57 ods. 2 Správneho poriadku prvostupňovým správnym orgánom postúpené a doručené odvolaciemu útvaru dňa 27.03.2017, ktorý v zmysle § 49 ods. 2

Správneho poriadku lehotu na rozhodnutie o odvolaní žiadateľa predĺžil o 30 dní s ohľadom na zložitosť povahy veci. O predĺžení lehoty odvolací útvar žiadateľa upovedomil oznámením o predĺžení lehoty.

13. Odvolací orgán v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia citoval ustanovenie § 10 ods. 1, § 6 ods. 1 písm. b/, § 8 a § 25 zákona č. 327/2005 Z.z., § 3 ods. 1 a § 32 ods. 1 Správneho poriadku. Následne konštatoval, že žiadateľ bol riadne vyzvaný na doplnenie potrebných dokladov a vyjadrení na posúdenie zákonom stanovených podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci. Zároveň bol riadne poučený o následkoch nedoplnenia požadovaných dokladov.

14. Odvolací orgán na strane 5 a 6 preskúmaného rozhodnutia podrobne špecifikoval dôkazy, ktoré predložil žiadateľ:

- potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, že manželka Mgr. Y. I. nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi a ani žiadateľ nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi;
- potvrdenie, ÚPSVaR Prešov, že žiadateľ je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie;
- potvrdenie ÚPSVaR Prešov, že manželka Mgr. Y. I. je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 01.07.2017 do 02.09.2015 vrátane;
- potvrdenie Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov o vyplatených dávkach v nezamestnanosti žiadateľovi za obdobie od 01.01.2016 do 31.10.2016;
- potvrdenie Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov o vyplatených dávkach v nezamestnanosti Mgr. Y. I. za obdobie od 01.01.2016 do 31.10.2016;
- potvrdenie o nemocenských dávkach vyplatených Sociálnou poisťovňou žiadateľovi a Mgr. Y. I. za obdobie od 01.01.2016 do 31.10.2016;
- čestné vyhlásenie žiadateľa, že v roku 2015 a v januári a februári 2016 pokrývali základné životné potreby v domácnosti z finančných príspevkov od príbuzných vo výške 300,- eur a o tom, že Mgr. Y. I. vykonáva od 01.02.2016 do 31.11.2016 dohodu o pracovnej činnosti;
- výplatné pásky Mgr. Y. I. bez uvedenia zamestnávateľa za obdobie február 2016 až máj 2016 a október 2016;
- potvrdenie o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby manželky Y. I. zo závislej činnosti a ďalších údajoch za zdaňovacie obdobie 2016 zo dňa 07.12.2016;
- fotokópia rozsudku Okresného súdu Prešov č.k.: 12C/75/99-14 zo dňa 31.05.1999 vo veci zrušenia spoluvlastníctva manželov;
- potvrdenie spoločnosti RATIKO, a.s. zo dňa 25.11.2016 o tom, že Mgr. Y. I. nemá od 09.10.2014 žiaden príjem ani odmenu z členstva v predstavenstve tejto spoločnosti, a že nemá v tejto spoločnosti príjem z pracovnej zmluvy, ani z dohody o pracovnom pomere.

15. Odvolací orgán konštatoval, že žiadateľ neuviedol z akých finančných prostriedkov si on a spoločne posudzované osoby hradili životné náklady v období od júla 2016 do októbra 2016 a nepredložil doklady o čistom príjme jeho dcéry Y. I. v posudzovanom období. S poukazom na nedoplnenie požadovaných dokladov a údajov nie je možné presne a úplne zistiť splnenie zákonom stanovených podmienok v zmysle § 6 resp. § 6a zákona č. 327/2005 Z.z. pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci a bez doloženia požadovaných dokladov a vyjadrení nie je možné pokračovať v konaní, a to ani s prihliadnutím na doklady, ktoré žiadateľ doložil.

16. Odvolací orgán preskúmal napadnuté rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, odvolanie, celý spisový materiál, postup Centra a konštatoval, že Centrum postupovalo v súlade so zákonom č. 327/2005 Z.z. a Správnym poriadkom. Z toho dôvodu je odvolanie žiadateľa nedôvodné, preto ho zamietol a napadnuté rozhodnutie Centra potvrdil v celom rozsahu.

II.

Žalobné dôvody

17. Včas podanou žalobou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 08.06.2017 sp.zn. XXXX/XXXX-PO-BP, r.z.: XXXX/XXXX. Poukázal, že výplatné pásky Mgr. Y. I., ktoré pravidelne Centru právnej pomoci Prešov zasiela mailom. Nosí výplatné pásky dokonca osobne proti podpisu, aj napriek tomu, že z opatrnosti majú rozdelené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Má

ich samozrejme k dispozícii, ak boli vystavené. Za obdobie jún, júl, august, september 2016 manželka nemala žiaden príjem. Centrum právnej pomoci Prešov aj napriek tomu požaduje výplatné pásky, ktoré neexistujú. Pýtať niečo, čo neexistuje je hrubé porušenie zákona. Odvolací orgán sa nevyjadril k rozsudku o zrušení BSM, Centrum právnej pomoci nemá ani súhlas jeho manželky, je tu podozrenie, že Centrum marí súdne rozhodnutie. Čo sa týka jeho dcéry Y. I. dňa 04.07.2015 dosiahla plnoletosť a nepraje si, aby boli poskytnuté akékoľvek informácie o jej osobe a žalobca to bude rešpektovať a Centrum právnej pomoci na to niekoľkokrát upozorňoval s tým, že akékoľvek získavanie informácií o jeho dcére považuje za nezákonné. Má za to, že konanie Centra právnej pomoci je nezákonné a dôkazy ( nezákonne získané), ktoré poskytlo len potvrdzuje, že mu náleží nárok na poskytnutie právnej pomoci. V tejto súvislosti dáva do pozornosti súdu uznesenie Krajského súdu Prešov sp.zn. 3S/4/2007 a 6S/9/2017 a rozsudky sp.zn. 3S/31/2017, 4S/3/2017 a 4S/2/2017. Žalobca uviedol skutočnosti pre vysvetlenie, že Najvyšší súd formálne odobril (podozrenie z podvodu), hrubo porušil Európsky dohovor o ľudských právach, Ústavu SR, ktoré sú garantom pre rovnocenné postavenie účastníkov a spravodlivý súdny proces, atď. podľa jeho názoru. Zaviazal ho preplatiť neexistujúce dodávky materiálu a advokátovi uznal preplatenie cestovných náhrad na ešte nevyrobené (neexistujúce) motorové vozidlo. Centrum právnej pomoci o tom všetkom bol informovaný, ale aj napriek tomu ignoruje zákon. Žalobca žiadal nariadiť pojednávanie a uplatnil si nárok na náhradu trov konania.

### III.

#### Vyjadrenie žalovaného k žalobe

18. K podanej žalobe sa písomným stanoviskom vyjadril žalovaný zo dňa 27.10.2017. Zotrvál na skutkovej argumentácii a právnom posúdení, zopakoval priebeh konania a k žalobným námietkam týkajúcim sa nezákonného získavania informácií o príjme dcéry žalobcu.

19. Žalovaný poukázal na § 4 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z., z ktorého vyplýva, že do príjmu fyzickej osoby, ktorá žiada poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „žadateľ“) sa započítavajú príjmy obdobne ako pri výpočte príjmov fyzickej osoby na účely určenie súm životného minima. Životné minimum ustanovuje zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 601/2003 Z.z.“) a v zmysle § 3 písm. b/ zákona č. 601/2003 Z.z. na zistenie príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima sa započítavajú u rodičov s nezaopatreným dieťaťom príjmy týchto rodičov a príjem nezaopatreného dieťaťa žijúceho s nimi v domácnosti. Nezaopatreným dieťaťom sa v zmysle § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení rozumie dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky najdlhšie do dovŕšenia 25. rokov veku, ak sa sústavne pripravuje na povolenie štúdiom.

20. S ohľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia a dokument označený ako rozhodnutie č.lisu: XXX/XXXX adresovaný Y. I. zo strany Katolíckej strednej pedagogickej školy sv. Cyrila a Metoda, na základe ktorého bol dcére žalobcu povolený prestup do štvrtého ročníka v odbore sociálno-výchovný pracovník v školskom roku 2016/2017 je zrejmé, že v rozhodnom období (posudzovania nároku na poskytnutie právnej pomoci žalobcu) bola Y. I. nezaopatreným dieťaťom, a teda spoločne posudzovanou osobou.

21. Žalovaný pre úplnosť ešte uviedol, že žalobca bol v zmysle výzvy zo dňa 15.12.2016 riadne poučený o tom, že na účely zistenia jeho príjmu a posúdenia stavu materiálnej núdze sa spoločne posudzujú jeho manželky Mgr. Y. I. a dcéra Y. I.. Aj napriek uvedenej skutočnosti žalobca Centru nepredložil požadované potvrdenie o čistom príjme svojej dcéry Y. I. potrebné pre účely zistenia žalobcovho príjmu a posúdenie stavu materiálnej núdze, hoci bol na jeho doloženie riadne vyzvaný a riadne poučený o následkoch neodstránenia nedostatkov svojho podania.

22. Na základe týchto skutočností žalovaný navrhol, aby súd žalobu zamietol, nepriznal účastníkov právo na náhradu trov konania a rozhodol vo veci bez pojednávania.

### IV.

#### Skutkové a právne závery správneho súdu

23. Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“).

24. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

25. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

26. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

27. Podľa § 190 SSP, ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

28. Správny súd skorším uznesením sp.zn. 3S/36/2017- 40 zo dňa 13.09.2018 odmietol žalobu a účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie je povahou procesné rozhodnutie a preto ju podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP odmietol z dôvodu jej neprípustnosti.

29. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca kasačnú sťažnosť z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie je vecne neúplné, arbitrárne a súd nepostupoval správne. Mal za to, že súd získal nezákonným spôsobom dokumenty o osobe, ktorej sa konanie vôbec netýka a žalobcu núti pod vyhrážkou neposkytnutia pomoci porušovať zákony. Poukázal, že nemohol predložiť výplatné pásky manželky, keďže neexistujú. Žiadal vysvetlenie, ako má poskytovať údaje o svojej plnoletej dcére, ktorá si to neželá. Rovnako žiadal, aby súd vysvetlil, ktoré údaje žalobca zamlčal, ktoré údaje sú nepravdivé, akú povinnosť nespĺnil, ktoré nedostatky mal odstrániť. Poukázal na právnu neznalosť Centra. Domáhal sa vysvetlenia, akým spôsobom súd dospel k tomu, že nedošlo k ujme na jeho právach. Na každú výzvu reagoval, avšak odmieta porušovať zákon. Žiadal o kvalifikované a presvedčivé vysvetlenie. Žalobca žiadal, aby kasačný súd uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/36/2017-40 zo dňa 13.09.2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

30. Uznesením zo dňa 17.04.2019 sp.zn. 3Sžk/9/2019 Najvyšší súd SR uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 3S/36/2017-40 zo dňa 13.09.2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

31. Najvyšší súd SR v zrušujúcom uznesení konštatoval, že : „ V posudzovanom prípade Centrum zastavilo konanie z dôvodu, že sťažovateľ ani po výzve Centra svoj návrh v stanovenej lehote riadne nedoplnil. Uvedené nebolo možné odstrániť ani prípadnou súčinnosťou Centra napr. dopytom u sociálnej poisťovni a uvedený nedostatok žiadosti a jej príloh naďalej bránil Centru meritórne rozhodnúť. Správny súdny poriadok v § 7 vymedzuje rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nepodliehajú prieskumu správnymi súdmi, resp. sú z nich vylúčené. V tomto negatívnom vymedzení právomoci správnych súdov zákon vymenováva aj rozhodnutia orgánu verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníkov konania. Správne konanie bolo zastavené práve z dôvodu nečinnosti žiadateľa pri odstraňovaní väd žiadosti aj napriek poučeniu Centra. Za daných okolností kasačný súd mal preukázané, že v prípade rozhodnutia Centra o predbežnom nepriznaní nároku na poskytovanie právnej pomoci, sa jedná o procesné rozhodnutie, ktoré nepodlieha preskúmateľnosti podľa § 7 písm. g) SSP. Toto však nebolo predmetom konania, keďže napadnuté rozhodnutia sa týkali už nároku o poskytnutie právnej pomoci. V prípade napadnutého rozhodnutia Centra, ktorým zastavil konanie o poskytnutí právnej pomoci sťažovateľovi (žiadateľovi) ide o rozhodnutie, ktorým sa administratívne konanie končí, preto aj Centrum správne uviedlo v poučení, že toto rozhodnutie je podľa § 177 a nasl. SSP preskúmateľné súdom. Z toho dôvodu krajský súd nesprávne vyhodnotil toto rozhodnutie ako procesné a spadajúce pod výpočet rozhodnutí uvedených v § 7 SSP. Obsah administratívneho spisu naznačuje, že boli splnené podmienky pre zastavenie konania

pre nedoplnenie dokumentov, vec však podlieha súdnemu prieskumu zákonnosti a krajský súd sa ňou musí zaoberať. “

32. Krajský súd ako správny súd preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu a viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu SR uvedenom v uznesení sp.zn. 3Sžk/9/2019 dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, pretože rozhodnutie žalovaného a jeho postup sú v súlade so zákonom.

33. Žalobca žiadal vo veci nariadiť pojednávanie. Žalovaný nežiadal vo veci nariadiť pojednávanie. Správny súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 25.11.2021. Žalobca e-mailovým podaním doručeným správny súdu dňa 22.11.2021 požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu narastajúcej epidemiologickej situácie na Slovensku a obrovský počet nakazených osôb zvlášť v Prešovskom kraji. Trval na osobnej účasti na pojednávaní. Správny súd na základe tejto žiadosti žalobcu určil nový termín pojednávania na deň 17.03.2022 a žalobcovi bolo nové predvolanie na pojednávanie doručené dňa 17.12.2021.

34. Žalobca sa na ústne pojednávanie dňa 17.03.2022 nedostavil, svoju neúčast' neospravedlnil, ani nepožiadaval o odročenie pojednávania. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil. Správny súd preto v súlade s § 137 ods. 3 veta druhá SSP vyhlásil rozsudok dňa 17.03.2022 vyvesením skráteneho písomného vyhotovenia bez odôvodnenia na úradnej tabuli súdu po dobu 14 dní .

35. Pozitívny záväzok štátu, umožniť prístup k spravodlivosti osobám materiálne znevýhodneným, realizuje i prostredníctvom zákona č. 327/2005 Z.z., keď z ustanovenia § 1 tohto zákona vyplýva, že jeho účelom je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv a prispieť k predchádzaniu právnych sporov. Štát potom sám resp. v prevažnej miere znáša náklady za poskytnutie právnej pomoci znevýhodneným osobám. Preto je celkom namieste, aby v právnej norme stanovil podmienky, za ktorých bude táto forma právnej pomoci fyzickým osobám patriť. Žalovaný ako príslušný správny orgán za účelom rozhodnutia o nároku fyzickej osoby na poskytnutie právnej pomoci musí skúmať splnenie všetkých zákonných podmienok ustanovených v § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.

36. Podľa § 2 zákona č. 327/2005 Z.z., tento zákon ustanovuje podmienky poskytovania právnej pomoci, postup fyzických osôb a príslušných orgán v konaní o nároku na priznanie právnej pomoci a inštitucionálne zabezpečenie poskytovania právnej pomoci.

37. Podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z.z., tento zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len „vnútroštátne spory“).

38. Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z.z., na účely tohto zákona je právnou pomocou poskytovanie právnych služieb osobe oprávnenej podľa tohto zákona, v súvislosti s uplatňovaním jej práv, ktoré zahŕňajú najmä právne poradenstvo, pomoc pri mimosúdnych konaniach, vrátane sprostredkovania riešenia sporov formou mediácie, spisovanie podaní na súdy, zastupovanie v konaní pred súdmi a vykonávanie úkonov s tým súvisiacich a úplné alebo čiastočné uhrádzanie nákladov s tým spojených.

39. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z., fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti ak

a/ jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom

b/ nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a

c/ hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslit' v peniazoch.

40. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z., podmienky na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti podľa ods. 1 písm. a) a b) musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci.

41. Podľa § 6a ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z., ak príjem fyzickej osoby presahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a súčasne nepresahuje 1,6-násobok uvedenej sumy a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, má právo na poskytnutie právnej pomoci určeným advokátom alebo centrom pri splnení podmienky finančnej účasti vo výške 20 % trov právneho zastúpenia podľa osobitného predpisu; splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 písm. b) a c) tým nie je dotknuté. Ustanovenie § 6 ods. 2 sa použije primerane.

42. Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 327/2005 Z.z., príjem na účely tohto zákona sa zisťuje za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, pritom sa prihliada na príjem za posledných šesť kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti, a prehodnocuje sa každých 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci.

43. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z., konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „konanie“) sa začína podaním písomnej žiadosti doloženej dokladmi preukazujúcimi skutočnosť uvedené v žiadosti, ktorú podáva žiadateľ na tlačive. Doklady preukazujúce, že sa žiadateľ nachádza v stave materiálnej núdze, nesmú byť staršie ako tri mesiace. Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko žiadateľa, jeho trvalý alebo prechodný pobyt a rodné číslo. Na výzvu centra žiadateľ doplní v primeranej lehote určenej centrom ďalšie údaje a doklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku na poskytnutie právnej pomoci, ktorá nesmie byť kratšia ako desať dní; centrum podľa možnosti zabezpečí doklady a iné potrebné údaje, ktorými disponujú štátne orgány, obce, notári a iné právnické osoby a fyzické osoby povinné poskytovať súčinnosť podľa tohto zákona.

44. Podľa § 10 ods. 4 zákona č. 327/2005 Z.z., žiadateľ je povinný uviesť v žiadosti a pri predbežnej konzultácii úplné a pravdivé údaje.

45. Zo znenia § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. vyplýva, že Centrum rozhodne vecne o takejto žiadosti tak, že nárok na poskytnutie právnej pomoci prizná alebo nárok neprizná, a to v závislosti od splnenia alebo nesplnenia podmienok pre priznanie nároku. S poukazom na uvedené ustanovenie dôležité v tejto súvislosti je to, že podľa § 25 ods. 1 citovaného zákona na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a o súvisiacich nárokoch podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní (Správny poriadok).

46. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

47. Podľa § 33 ods. 1, 2 Správneho poriadku, účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázku pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke. Správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

48. Podľa § 34 ods. 1 Správneho poriadku, na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

49. Podľa § 34 ods. 3 Správneho poriadku, účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

50. Podľa § 34 ods. 5 Správneho poriadku, správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

51. Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

52. Podľa § 47 ods. 1, 3 Správneho poriadku, rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

53. Podľa § 30 ods. 1 písm. d/ Správneho poriadku, správny orgán konanie zastaví, ak účastník konania na výzvu správneho orgánu v určenej lehote neodstráni nedostatky svojho podania a bol o možnosti zastavenia konania poučený.

54. Úlohou správneho súdu v rámci preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa ustanovení SSP je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie zabezpečil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci riadne skutkový stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými relevantnými právnymi predpismi, či bolo dostatočne odôvodnené a či rozhodnutie obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, t.j. či napadnuté rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či prípadné procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

55. Z obsahu administratívneho spisu mal správny súd za preukázané, že dňa 08.12.2016 bola Centru právnej pomoci, kancelária Prešov doručená žiadosť žalobcu o poskytnutie právnej pomoci vo veci spísania a podania odvolania resp. dovolania voči uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 82Er/599/2013-47 zo dňa 02.11.2016, v exekučnom konaní o vymoženie sumu 154 479,52 eur. Žalobca zároveň požiadal o predbežné poskytnutie právnej pomoci v tejto veci z dôvodu, že dňa 17.12.2016 mu hrozilo zmeškanie lehoty. Centrum rozhodnutím zo dňa 14.12.2016 predbežne nepriznalo žalobcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci. Nakoľko žalobca k žiadosti nepredložil všetky doklady potrebné na posúdenie, či spĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci, výzvou zo dňa 15.12.2016 Centrum vyzvalo žalobcu, aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia tejto výzvy odstránil nedostatky podania. Zároveň bol poučený, že konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci sa zastaví v zmysle § 30 ods. 1 písm. d/ Správneho poriadku, ak v určenej lehote neodstráni nedostatky podania. Zároveň bol upozornený, že na účely zistenia jeho príjmu sa spoločne posudzujú jeho manželka a jeho dcéra.

56. Žalobca v odpovedi zo dňa 03.01.2017 na výzvu zo dňa 15.12.2016 nepredložil potvrdenie o čistom príjme jeho dcéry Y. I. za obdobie od júna 2016 do decembra 2016. Ohľadom príjmov manželky Mgr. Y. I. žalobca uviedol, že za obdobie od júna 2016 do septembra 2016 nemala jeho manželka žiaden príjem. Zo žalobcom predloženého čestného vyhlásenia zo dňa 18.11.2016 vyplývalo, že finančnú výpomoc od príbuzných poberal do februára 2016.

57. Z týchto skutočností vyplýva, že žalobca nepredložil žiadne doklady o jeho príjme a príjme spoločne posudzovaných osôb alebo o finančnej výpomoci v období od júna 2016 do septembra 2016. Zároveň pre vylúčenie zrejmej bezúspešnosti sporu žalobca nedoložil žiadne z požadovaných dokladov, ktoré Centrum uviedlo vo výzve.

58. V tejto súvislosti správny súd poukazuje na právny názor Najvyššieho súdu SR vyslovený vo viacerých rozsudkoch týkajúcich sa totožného žalobcu a totožného žalovaného, napr. rozsudok vo veci sp.zn. 10Sžk/20/2019 zo dňa 26.05.2020, sp.zn. 6Sžk/32/2019 zo dňa 21.04.2020:

„Z obsahu administratívneho spisu však bezpochyby vyplýva, že žalobca bol Centrom vyzvaný na doplnenie údajov k žiadosti o poskytnutie právnej pomoci. Vo výzve boli uvedené doklady, ktoré mal predložiť a zároveň bol upozornený, že ak v určenej lehote nedoplní požadované doklady a nevyjadří sa k požadovaným skutočnostiam, Centrum podľa § 30 ods. 1 písm. d/ Správneho poriadku konanie nároku na poskytnutie právnej pomoci zastaví. Správny orgán zastavil konanie vzhľadom na to, že žalobca nedoručil v 10 dňovej lehote všetky dokumenty k žiadosti a to:

-žiaden z dokladov a vyjadrení požadovaných pre účely zrejmej bezúspešnosti sporu,  
-neuviedol všetkých jeho súčasných zamestnávateľov a zamestnávateľov spoločne posudzovaných osôb,  
-nepredložil potvrdenie o čistom príjme Y. I. za požadované obdobie,  
-nepredložil potvrdenie o čistom príjme jeho manželky od júla 2016 do októbra 2016,  
-nepredložil doklady alebo čestné vyhlásenie o výške v prípade iných príjmov za požadované obdobie.

59. Správny orgán postupoval v súlade so zákonom, keďže ustanovenie § 30 ods. 1 písm. d/ Správneho poriadku mu ukladá povinnosť zastaviť konanie v prípade, ak účastník konania na výzvu správneho orgánu v určenej lehote neodstránil nedostatky svojho podania a bol o možnosti zastavenia konania poučený. Kasačný súd uzatvára, že podľa právneho názoru žalované správne orgány vo veci vykonali dostatočné dokazovanie, vo veci náležite zistili skutkový stav a vyvodili z neho aj správne právne závery.“

60. Správny súd argumentuje, že zákonodarca v zákone o právnej pomoci upravuje predmet a rozsah právnej pomoci, ako aj podmienky jej priznania vo vzťahu k žiadateľom a pôsobnosť a úlohy orgánov verejnej správy pri rozhodovaní o žiadosti na poskytnutie právnej pomoci. Zákon sa vzťahuje nielen na ochranu zdravých fyzických osôb nachádzajúcich sa v materiálnej núdzi, ale z obsahu jeho právnej úprav jednoznačne vyplýva, že sa vzťahuje na sociálne odkázané fyzické osoby, ktoré za splnenia zákonom ustanovených podmienok sa nachádzajú v takej sociálnej, finančnej a majetkovej situácii, ktorá jej neumožňuje zabezpečenie právnej pomoci na ochranu ich práv a právom chránených záujmov, teda aj osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

61. Cieľom zákonodarcu je zabezpečiť reálny prístup k Ústavou Slovenskej republiky deklarovaným právam fyzických osôb a harmonizovať právo Slovenskej republiky s právom Európskeho spoločenstva všetkým fyzickým osobám, ktoré sa ocitli v materiálnej núdzi bez rozdielu, teda bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, fara pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie. Zákonodarca ustanovuje kritériá, podľa ktorých sa posudzuje oprávnenosť žiadateľov o právnu pomoc, aby sa predišlo jej zneužívaniu neoprávnenými osobami. Kladie základy inštitucionálneho zabezpečenia posudzovania žiadosti a samotného poskytovania právnej pomoci, rozhodovanie o jej poskytnutí a možnosť jeho preskúmania súdom. Materiálnu núdzu ustanovuje ako jednu z podmienok práva na poskytnutie právnej pomoci tak, že hranicu materiálnej núdze ustanovuje na úrovni 1,4 násobku sumy životného minima ustanoveného osobným predpisom a jej ďalšiu podmienku, že žiadateľ si využívanie právnych služieb nemôže zabezpečiť svojich majetkom. Zákonodarca týmto zákonom súčasne splnil povinnosť transpozície Smernice a Rady č. 2003/8/ES zo dňa 27.01.2013 zlepšenie prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných sporoch ustanovením minimálnych spoločných pravidiel týkajúcich sa právnej pomoci pri takýchto sporoch (ďalej len „Smernica“), a teda harmonizácie s právom Európskeho spoločenstva a Európskej únie. Štát žiadnym spôsobom negatívne nezasahuje do práva na súdnu a inú právnu ochranu. Práve naopak, preberá na seba pozitívny záväzok vo vzťahu k občanom v núdzi, a to v rozsahu, ktorý je prijateľný z hľadiska dlhodobej udržateľnosti, keďže by bolo neúnosné poskytovať právnu pomoc tohto druhu v absolútne všetkých prípadoch, t.j. bez stanovenia hranice odkázanosti a bez ustanovenia rozsahu oblastí, v ktorých sa právna pomoc poskytuje (t.j. systémom „každému a vo všetkom“), pozitívny záväzok štátu, ktorý tento na seba dobrovoľne preberá sa však vzťahuje na zabezpečenie uplatnenia práva na súde prostredníctvom priznania nároku na poskytnutie právnej pomoci v obmedzených prípadoch.

62. Na základe vyššie uvedených skutočností správny súd dospel k záveru, že správny orgán prvého stupňa dostatočne a v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav a tento správne právne posúdil, rozhodnutie náležite a zrozumiteľne odôvodnil v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami Správneho poriadku. Nepochybil ani žalovaný, ak po náležitom vysporiadaní sa s odvolacími námietkami žalobcu odvolanie zamietol a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil.

63. Správny orgán postupoval v súlade so zákonom, keďže ustanovenie § 30 ods. 1 písm. d/ Správneho poriadku mu ukladá povinnosť zastaviť konanie v prípade, ak účastník konania na výzvu správneho orgánu v určenej lehote neodstránil nedostatky svojho podania a bol o možnosti zastavenia konania poučený.

64. Z uvedených dôvodov správny súd žalobu podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol.

65. V tejto súvislosti správny súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn.1Sžr/38/2011 zo dňa 08.novembra 2011, z ktorého vyplýva, že „ práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dodatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení.

66. O trovách konania rozhodol podľa § 175 ods.1 SSP v spojení s § 168 SSP, podľa ktorého žalovanému prizná správny súd podľa pomeru jeho úspechu vo veci voči žalobcovi právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania iba, ak to možno spravodlivo požadovať. Orgánu štátnej správy však náhradu trov právneho zastúpenia možno priznať len výnimočne. Keďže žalobca nebol úspešný a pre priznanie náhrady trov konania úspešnému žalovanému nenašiel správny súd výnimočné okolnosti, náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

67. O trovách kasačného konania rozhodol podľa § 467 ods. 1, ods. 3 SSP (ustanovenia o trovách konania sa primerane použijú na kasačné konanie a ak kasačný súd zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania) v spojení s § 167 ods.1 SSP, podľa ktorého správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech. Podľa § 175 ods.2 SSP o ich výške rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

68. Toto rozhodnutie prijal senát správneho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, a to v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu oprávnenému subjektu, ktorú je potrebné podať na Krajský súd v Prešove (§ 443 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 444 ods. 1 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podaných podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len sťažnostné body), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 1, 2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie II. stupňa; ide o konanie o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/ SSP; ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1,2 SSP).